

MEVZUAT SİRKÜLERİ

2024/15 10/03/2024

İLETİŞİM BİLGİLERİ

ADRES:
İçerenköy Çayır Cad. Nehir
Plaza No:9/25
34752 Ataşehir- İstanbul

TELEFON:
0216 213 0550

WEB SİTESİ:
<https://tr.andersen.com/tr>

E-POSTA:
sirkuler@tr.Andersen.com

2023 yılı Ücret Gelirlerinin Beyanı

GENEL BİLGİ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uyarınca, bireylerin elde ettiği gelirler gelir vergisine tabidir. Bu vergilendirme, yıllık kazançlar bazında yapılır. 2023 takvim yılı gelirleri için yıllık gelir vergisi beyannamelerinin 2024 yılının Mart ayında verilmesi gerekmekte olup, son beyanname tarihi 1 Nisan 2024'tür.

Ticari, Zirai ve Serbest Meslek Kazancı Elde Edenler İçin Beyanlar:

Gelirin yedi unsuru mevcuttur ve bu unsurlardan ticari, zirai veya serbest meslek kazancı gibi ilk üç gelir unsurundan elde edilen kazançlar için beyanların 1 Nisan 2024 tarihine kadar e-beyanname sistemi üzerinden yapılır.

Diğer Gelir Unsuru Beyanları (Ücretler, GMSİ, MSİ ve Diğer Kazanç ve İratların Beyanı):

Ücretler, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar gibi diğer dört gelir unsurundan gelir elde eden kişiler, Hazır Beyan Sistemi aracılığıyla beyanname verebilirler. Bu bireyler, dilerse mali müşavirler aracılığı ile e-beyanname sistemi üzerinden ya da kağıt ortamında da beyanname sunabilirler. Pratikliği nedeniyle, Hazır Beyan Sistemi'nin kullanılmasını tavsiye ederiz.

Hazır Beyan Sistemi Erişimi:

Hazır Beyan Sistemi'ne <https://intvrg.gib.gov.tr/hazirbeyan/> adresi üzerinden ulaşabilir.

Ayrıca bu sisteme Dijital Vergi Dairesi aracılığıyla da sisteme erişim sağlanabilir. Sisteme e-devlet üzerinden veya ilgili şifreler ile giriş yapılabilir. Daha fazla bilgi için ilgili broşürler incelenebilir.

2023 Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi:

2023 yılında 1.900.000 TL ve üzerinde Ücret geliri elde edenler beyanname vermek zorundadır. Bu, gelirin tek bir işverenden ya da birden fazla işverenden elde edilmiş olmasının bir önemi yoktur.

Aynı zamanda, 2023 yılı içerisinde birden fazla işyerinde çalışıp, en yüksek ücret dışındaki ücretlerin toplamı 150.000 TL'yi aşanlar da gelir vergisi beyannamesi vermek zorundadırlar.

Tek işverenden elde edilmiş olsa dahi, 2023 yılı içerisinde aylık ortalama brüt ücreti 170.000 TL, aylık net ücreti 100.000 TL ve üzerinde olan kişilerin, durumlarını bir danışman ile değerlendirmelerinde yarar bulunmaktadır. Beyanname verilmemesi durumunda cezai yaptırımlarla karşılaşılabilir.

Ek Bilgi ve Kaynaklar:

Bu Sirkülerimizde, 2023 yılı ücret gelirlerinin beyanlarına ilişkin konular özetlenmiştir. Detaylı bilgiler için Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan rehberler ve aşağıdaki linkler aracılığıyla erişebilirsiniz:

[GİB Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi Rehberi 2023](#)

[Diğer güncel GİB rehberleri için tıklayınız.](#)

ÜCRET GELİRLERİNİN BEYANI

Ücretlerin vergilendirilmesine dönük temel kurallar, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) 61 – 64'ncü maddelerinde düzenlenmiştir.

GVK md. 61'de ücret, *"işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler"* şeklinde tanımlanmış ve *ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmeyeceği* açıkça ifade edilmiştir.

Kanunda bu genel tanımlamanın dışında, aşağıdaki sayılan nakdi ödeme ile sağlanan menfaatler de ücret sayılmıştır.

- Yönetim ve denetim kurulu üyelerine, tasfiye memurlarına yapılan ödemeler,
- Hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra ya da ikale vb. sözleşmelerle yapılan ödemeler, tazminatlar,
- Geçmişte veya gelecekte yapılan hizmetler karşılığında yapılan ödemeler,
- GVK istisna kapsamı dışındaki emeklilik vb. aylıkları,
- TBMM, belediye meclisi üyeleri ile komisyon üyelerinin aldıkları ödemeler,
- Bilirkişi ve hakemlerin kazançları,
- Sporcuların kazançları,

Ücretler büyük ölçüde stopaj (tevkifat, vergi kesintisi) yoluyla vergilendirilmektedir. Gelirin beyanının gerekmemesi halinde, ücretlerden yapılan vergi kesintileri (stopajlar) nihai vergi halini almaktadır. Gelirin beyanı halinde ise yapılan stopajlar, hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilmektedir.

BEYAN EDİLECEK ÜCRET GELİRLERİ

Pek çok durumda stopajlar nihai vergi halini alsa da aşağıdaki durumlarda, ücretler için yıllık beyanname verilmesi gerekmektedir.

- 2023 yılında elde edilen **1.900.000 TL**'ni aşan ücretler (tek işverenden veya birden fazla işverenden alınan ücretler dahil),
- Birden fazla işverenden ücret alınması halinde, birinci dışındaki ücretlerin toplamının **150.000 TL**'yi aşması halinde, bütün ücretler beyana dahil edilir. Birinci ücretin hangisi olduğunu seçmekte mükellefler serbesttir.
- Ücretlerini yabancı ülkedeki işverenden doğrudan alınan ve istisna kapsamı dışında olan ücretler,
- İstisnadan faydalanamayan yabancı elçilik ve konsolosluk çalışanları,
- Vergi kesintisine tabi tutulamayan ve asgari ücretin yıllık gelir vergisi matrahını aşan ücretler,
- Sporcuların ve profesyonel spor hakemlerinin elde ettiği tevkifata tabi ve toplamı 1.900.000 TL'ni aşanlar ücretler (lig usulüne tabi spor dallarında en üst ligdekilerdeki sporculardan 1.11.2019 tarihinden önce düzenlenen ve geçerlilik kazanmış sporcu sözleşmeleri kapsamında yapılan ödemeler hariç),

Gayrisafi ücret tutarından Gelir Vergisi Kanununun 63 (SGK primi vb indirimler) ve 31 (engellilik indirimi) maddelerinde yer alan indirimlerin düşülmesi sonrasında bulunan vergi matrahının, Gelir Vergisi Kanunu'nun 86 ncı maddesine göre ücret gelirinin beyan sınırını aşıp aşmadığının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Başka bir ifade ile yukarıda yer alan 1.900.000 TL ve 150.000 TL'nin hesabında, ücretlerin safi tutarı esas alınmaktadır. Başka bir ifade ile ücretten SGK prim kesintisi yapılıyorsa, brüt ücretten çalışana ait SGK primi ve işsizlik primi düşülen rakam esas alınacaktır. Örneğin ikinci işverenden alınan brüt ücret tutarı 175.000 TL ise, bu ödemeden %15 oranında çalışan SGK primi kesilmiş ise, bu ücretin safi tutarı $[175.000 - (175.000 * \%15)] = 148.750$ TL olmaktadır. Dolayısıyla ikinci ücret tutarı 150.000 TL altında kalmaktadır.

Dar mükellef gerçek kişiler, tamamı vergi kesintisi yoluyla vergilendirilen gelirleri için beyanname vermeyecekler ve diğer gelirleri için beyanname vermeleri halinde de ücret gelirlerini beyannameye dahil etmeyeceklerdir.

ÜCRETLERLE İLGİLİ İSTİSNALAR

Genel olarak Türkiye'de elde edilen ücret gelirleri gelir vergisine tabi olmakla birlikte, kanuni düzenleme ile istisna edilen gelirler de bulunmaktadır. Ücretlerle ilgili istisna düzenlemeleri 193 sayılı GVK'nun 23 – 29'ncü maddeleri ile çeşitli geçici maddelerinde, 4490 sayılı Kanunun 12'nci maddesi (TUGS'a kayıtlı gemi ve yatlarda çalışan personele ilişkin ücret istisnası), 4691 sayılı Kanun Geç. Md. 2'de (teknoparklarda çalışan personelin gelir vergisi istisnası), 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu geç. md. 3'ünde yer almaktadır.

ASGARİ ÜCRET İSTİSNASI

Ücretlerle ilgili istisnalardan tüm ücretlileri ilgililendiren istisna, asgari ücret istisnası olmaktadır.

Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri gelir vergisinden istisnadır (GVK md.23/18).

Bu istisna, sadece asgari ücret alan kişiler için geçerli bir istisna değildir. Ücretlerin asgari ücrete tekabül eden kısımları için geçerli olan bir istisnadır. İstisnayı aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde, verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. **İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz.** Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.

Bu açıklamalara göre, 2023 yılı için geçerli rakamlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Asgari ücretin 2023 yılı yıllık rakamı (10.008 *6 + 13.414,50 * 6=)	140.535,00 TL
Asgari Ücret istisna matrah	119.454,75 TL
Asgari ücret için tarifeye göre hesaplanan vergi	20.390,93 TL

TEKNOPARK, ARGE VE SERBEST BÖLGE ÇALIŞANLARINA DÖNÜK İSTISNA UYGULAMASI

4691 sayılı Kanun ile teknopark, 5746 sayılı Kanun uyarınca Arge merkezi ve 3218 sayılı Kanun uyarınca Serbest bölge çalışanlarına dönük bazı ücret ödemeleri gelir vergisinden istisnadır. 4691, 5746 ve 3218 sayılı Kanunlar kapsamında teşvike konu ücretler üzerinden kesilen gelir vergisi, verilen muhtasar ve prim hizmet beyannamesi üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilmektedir. Anılan Kanunlar kapsamında çalışan ve şartları taşıyan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılması nedeniyle, **bu ücretlerin de beyanname verilip verilmeyeceğinin tespiti dikkate alınması gerekmektedir.**

Beyanname verildiği durumlarda, ücret gelirleri üzerinden kesilen ve işveren tarafından muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde tahakkuktan terkin edilen gelir vergisi hesaplanan vergiden mahsup edilebilecektir.

TÜRK ULUSLARARASI GEMİ SİCİLİNDE KAYITLI GEMİLERDE ÇALIŞAN PERSONELE DÖNÜK İSTISNA

4490 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre, Türk Uluslararası Gemi Sicilinde kayıtlı gemilerde ve yatlarda çalışan personele ödenen ücretler gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu Kanun kapsamında çalışan ve şartları taşıyan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri

Üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılmamaktadır. Dolayısıyla, **istisna kapsamındaki bu ücretlerin beyan edilmesi ve beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınması söz konusu değildir.**

YILLIK BEYANNAME ÜZERİNDE YAPILAN İNDİRİMLER

Ücret gelirlerinden kanunla kurulan SGK vb emekli sandıklarına yapılan ödemeler, OYAK vb kamu kurumları için yapılan kesintiler, sendika aidatları düşülebilir. Buna göre, gelir vergisi beyanamesi verilmesi halinde, brüt ücret tutarından SGK çalışan hissesi ile işsizlik sigortası fonu çalışan hisselerinin düşülmesi gerekir.

Öte yandan, çalışma gücünün asgari %40'ını kaybeden ücretlilerin, Gelir Vergisi Kanunu'nun 31'nci maddesi uyarınca engellilik indiriminden yararlanması mümkündür.

Ücret ödemelerinin asgari ücrete tekabül eden gelir vergisi matrahı istisnadır ancak bu istisna sonucunda mahsup edilebilecek vergi ise asgari ücrete tekabül eden gelir vergisi tutarını aşamayacaktır.

Ayrıca, yıllık gelir vergisi beyanamesi üzerinde, bazı özel indirimlerin yapılabilmesi mümkündür. İndirim konusu yapılacak tutarın hesaplamasında gayrisafi hasılatтан giderler düşüldükten, geçmiş yıl zararları ve indirimler düşülmeden önceki safi irat esas alınacaktır. Bu indirimler, Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'uncu maddesinde aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

• Hayat ve şahıs sigorta primleri

Mükellefin şahsına, eşine, küçük çocuklarına ait hayat ve şahıs sigorta primleri, aşağıda açıklanan şartlarla vergi matrahından düşülebilir.

- Matrahtan indirilebilecek hayat ve şahıs sigorta primleri tutarı, **beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık brüt (140.535 TL) tutarını** aşamaz.
- Hayat sigorta primlerinin %50'si dikkate alınır.
- Ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primlerinin %100'ü dikkate alınır.
- Bireysel emeklilik sistemine ödenen sigorta primleri düşülemez.
- Sigortanın Türkiye'de kâin (bulunan) ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şarttır.
- Prim tutarlarının gelirin elde edildiği (2023 yılında) yılda ödenmiş olması şarttır.
- Eş veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.

• Eğitim ve sağlık harcamaları

Mükellefin kendisine, eşine veya küçük çocuklarına ait eğitim ve sağlık harcamalarının, beyan edilen gelirden düşülebilmesi mümkündür.

- Beyandan düşülebilecek eğitim ve sağlık harcaması tutarı, **üst limiti beyan edilen gelirin % 10'udur.**
- Harcamalar mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocukları ile ilgili olmalıdır.

- Eğitim ve sağlık hizmetinin Türkiye'de yapılması,
- Yapılan harcamanın gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi gerekir.

"Çocuk ve küçük çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dahil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları ifade etmektedir.

- **Bağış ve yardımlar**

Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'ncu maddesi ve çeşitli özel kanunlar uyarınca, yapılan bağış ve yardımlar belirli şartlarla beyan edilen gelirden düşülebilir.

Gelirin %5'i (kalkınmada öncelikli yörelerde %10) ile sınırlı bağış ve yardımlar.

Kamu kurumlarına, kamuya yararlı derneklere ve vergi muafiyeti tanınan vakıflara yapılan bağışlar vergi matrahının %5'ini (kalkınmada öncelikli yörelerde %10'u) aşmamak üzere vergi matrahından indirilebilir. Konuya ilişkin GVK md.89/4 düzenlemesi aşağıdaki gibidir.

Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 5'ini (kalkınmada öncelikli yöreler için % 10'unu) aşmamak üzere, makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar.

Kamuya yararlı derneklere İçişleri Bakanlığı'na ait aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.siviltoplum.gov.tr/kamu-yararina-calisan-dernekler>

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanı'nca vergi muafiyeti tanınan vakıfların listesine Gelir İdaresi Başkanlığı'na ait aşağıdaki internet adresinden ulaşılabilir.

<https://www.gib.gov.tr/yarim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/vergi-muafiyeti-taninan-vakiflarin-listesi>

Gelirin %100'üne kadar oranda yararlanılabilecek bağış ve yardımlar.

Beyan edilen geliri aşmamak üzere, yararlanılabilecek bağış ve yardımlar aşağıdaki gibidir. (GVK md.89/5,6,7,8,10,11)

- Kamuya, kamuya yararlı derneklere ve vergiden muaf vakıflara, okul, sağlık, spor ve dini tesislerin inşası veya idamesi için yapılan bağışlar, (detaylar için GVK md. 89/5)
- Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara yapılan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak yardımları (GVK md.89/6)
- Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca desteklenen organizasyon, tanıtım, restorasyon, kazı, araştırma v.b. faaliyetlere yapılan yardımlar (GVK md.89/7)
- Cumhurbaşkanı'nca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan bağışlar (GVK md. 89/10)
- Türkiye Kızılay Derneği'ne ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti'ne makbuz karşılığı yapılan bağışlar. (GVK md. 89/11)

- Gelir Vergisi Kanunu dışında çeşitli Kanunlarda da yapılan bağışların vergi matrahından düşülebileceği şeklinde düzenlemeler bulunmaktadır. Bu kanunlar aşağıdaki gibidir.¹
 - o 15.05.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un 45'inci maddesi uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 76/g uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 56/ (b) ve Ek 7 maddeleri uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun'un 13'üncü maddesi uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'nun 20/b maddesine göre yapılan bağışlar,
 - o 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun 101'inci maddesine göre yapılan bağışlar,
 - o 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu'nun 46/b maddesine göre yapılan bağışlar,
 - o 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu'nun 12'nci maddesi ve bu kanuna göre çıkarılan yönetmelik uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu Uyarınca Yapılan Bağışlar,
 - o 3388 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre yapılan bağışlar,
 - o 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 44'üncü maddesi uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 21'inci maddesi hükmü uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun'un 11/2'inci maddesi uyarınca yapılan bağışlar,
 - o 6569 sayılı Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 17/1 maddesi uyarınca yapılan bağışlar,

- **Sponsorluk harcamaları**

3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.6.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının; amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için % 50'si.

¹Detay bilgi için aşağıdaki makaleye bakılabilir.

Erdem Erdoğan, "Gelir ve Kurumlar Vergileri Matrahlarının Tespitinde İndirim Olarak Dikkate Alınabilecek Bağış ve Yardımlar, **Vergi Dünyası Dergisi**, Aralık 2015 sayısı.

UYGULANACAK VERGİ TARİFESİ

Gelir Vergisi Kanunu'na göre 2023 yılında elde edilen ücret gelirlerinde, aşağıdaki vergi tarifesi kullanılır.

70.000 TL'ye kadar	%15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	%20
550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL, fazlası	%27
1.900.000 TL'nin 550.000 TL'si için 134.500 TL, fazlası	%35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 607.000 TL, fazlası	%40

30.12.2022 tarih ve 32059 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2023 yılı için geçerli gelir vergisi tarifesi.

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Gayrisafi ücret tutarından Gelir Vergisi Kanununun 63 (SGK primi vb indirimler) ve 31 (engellilik indirimi) maddelerinde yer alan indirimlerin düşülmesi sonrasında bulunan vergi matrahının, Gelir Vergisi Kanunu'nun 86 ncı maddesine göre Ücret gelirin beyan sınırını aşp aşmadığının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Örnek 1: Tek işverenden alınan ücret

Bay (A), 2023 yılında tek işverenden tevkif suretiyle vergilendirilmiş 2.000.000 TL safi² ücret geliri elde etmiştir. Bay (A)'nın 2023 yılında elde ettiği ücret gelirin 1.900.000 TL'yi aşması nedeniyle, Bay (A)'nın bu ücret gelirini, yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmesi gerekmektedir. Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir.

Örnek 2: İki farklı işverenden alınan ücret

Bayan (B) 2023 takvim yılında; birinci işverenden 1.800.000 TL, ikinci işverenden 100.000 TL olmak üzere iki ayrı işverenden ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiştir. Belirtilen rakamlar safi ücretlerdir. Başka bir ifade ile Brüt ücretten SGK ve işsizlik sigortası çalışan primleri düşüldükten sonra kalan tutarlar 1.800.000 TL ve 100.000 TL'dir.

² Brüt ücretten SGK ve işsizlik sigortası çalışan primleri düşüldükten sonra kalan kısım safi ücret olarak belirtilmiştir.

Bayan (B)'nin, ikinci ve daha sonraki işverenlerden almış olduğu ücret rakamı toplamı 100.000 TL'dir. Başka bir ifade ile ikinci ücretler için belirtilen 150.000 TL limitin altındadır. Bu nedenle beyanname vermesi gerekmemektedir. Ancak birinci ve ikinci işverenden elde etmiş olduğu ücretleri toplamı (1.800.000 TL+200.000 TL=) 2.000.000 TL olup bu rakam, **1.900.000 TL'yi** aştığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilecektir. Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir.

Örnek 3: İki farklı işverenden alınan ücret

Bay (C) 2023 takvim yılında; birinci işverenden yıllık brüt 900.000 TL, ikinci işverenden yıllık brüt 170.000 TL olmak üzere ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiştir.

Hesaplamalar yapılırken ücretten bu gelire isabet eden %14 sigorta primi ve %1 işsizlik sigortası primi toplamı olan %15 oranı çıkarılacaktır.

2023 yılında elde edilen gelir	Yıllık brüt (TL)	Çalışan SGK/işsizlik kesintisi %15	Safi Ücret (TL)
Birinci Ücret	900.000	135.000	765.000
İkinci Ücret	170.000	25.500	144.500
Toplam	1.070.000		909.500

Bay (C)'nin, birinci ve ikinci işverenden elde etmiş olduğu ücretleri safi tutarları toplamı (765.000 + 144.500=) 909.500 TL olmakta olup bu rakam 1.900.000 TL'yi aşmamaktadır. Bu nedenle, ücretlerin beyanı için gerekli olan ilk kriter rakamına ulaşılmamış olmaktadır.

Mükellefin birinci ücret olarak 900.000 TL'nı seçtiğini düşünelim. Bu durumda ikinci ücretin 170.000 TL'nı aşıp aşmadığının kontrolü gerekmektedir. İkinci işverenden elde edilen ücret gelirinin beyan sınırını aşıp aşmadığının tespiti için; elde edilen 170.000 TL'lik ücret gelirinden bu gelire isabet eden %14 sigorta primi ve %1 işsizlik sigortası primi toplamı olan %15 oranı çıkarılacaktır.

Buna göre, $170.000 - (170.000 \times \%15) = 144.500$ TL'dir. Birden sonraki işverenden alınan ücret 2023 yılı için 150.000 TL'lik beyan sınırının altında kaldığından ücret gelirleri beyan edilmeyecektir.

Örnek 4: Üç farklı işverenden alınan ücret

Bay (Ç) 2023 takvim yılında; birinci işverenden 800.000 TL, ikinci işverenden 80.000 TL ve üçüncü işverenden 50.000 TL olmak üzere üç işverenden ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı kesinti yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı serbestçe belirlenebildiğinden, Bay (Ç) 800.000 TL'lik ücret gelirini birinci işverenden elde edilen ücret olarak belirlemiştir.

Buna göre Bay (Ç)'nin,

- Üç işverenden elde ettiği ücret gelirleri toplamı (800.000 TL+ 80.000 TL+ 50.000 TL=) 930.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2023 yılı için 1.900.000 TL) aşmadığından ve

- Birden sonraki işverenlerden elde ettiği ücretleri toplamı (80.000TL+ 50.000 TL=) 130.000 TL, aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2023 yılı için 150.000 TL) aşmadığından,

Ücret gelirleri yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmeyecektir.

Örnek 5: İki farklı işverenden alınan ücret, Serbest Meslek Kazancı, Kira geliri

Serbest meslek erbabı Bay (D)'nin serbest meslek kazancının yanında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş iki işverenden elde edilen ücret geliri ile tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri bulunmaktadır.

Serbest meslek kazancı	800.000 TL
Birinci işverenden alınan ücret	1.000.000 TL
İkinci işverenden alınan ücret	100.000 TL
İşyeri kira geliri	120.000 TL

Bay (D), serbest meslek kazancı nedeniyle her halükarda beyanname verecektir.

İkinci işverenden alınan ücret gelirinin 150.000 TL'yi ve ücret gelirleri toplamının 1.900.000 TL'yi aşmadığından, ücret gelirleri beyannameye dahil edilmeyecektir.

Serbest meslek kazancı ve işyeri kira geliri toplamı (800.000 TL + 120.000 TL=) 920.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2023 yılı için 150.000 TL) aştığından, işyeri kira geliri de beyannameye dahil edilecektir.

Örnek 6: İki ücret ve işyeri kira geliri

Bay (E)'nin 2023 yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ve işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret	1.300.000 TL
---------------------------------	--------------

İkinci işverenden alınan ücret 700.000 TL

İşyeri kira geliri 100.000 TL

Ücret gelirleri toplamı 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2023 yılı için 1.900.000 TL) aştığından, bu gelirler için beyanname verilecektir.

İşyeri kira geliri ise 100.000 TL, aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2023 yılı için 150.000 TL) aşmadığından beyannameye dahil edilmeyecektir.

Saygılarımızla,

Dr. Celal Çelik
Yeminli Mali Müşavir